

ความสัมพันธ์ของผลการประเมินการสอนของอาจารย์
ระหว่างหัวหน้าภาควิชา อาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาวิทยาลัยครู

นางลลิตา มณีแสง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาวิจัยการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

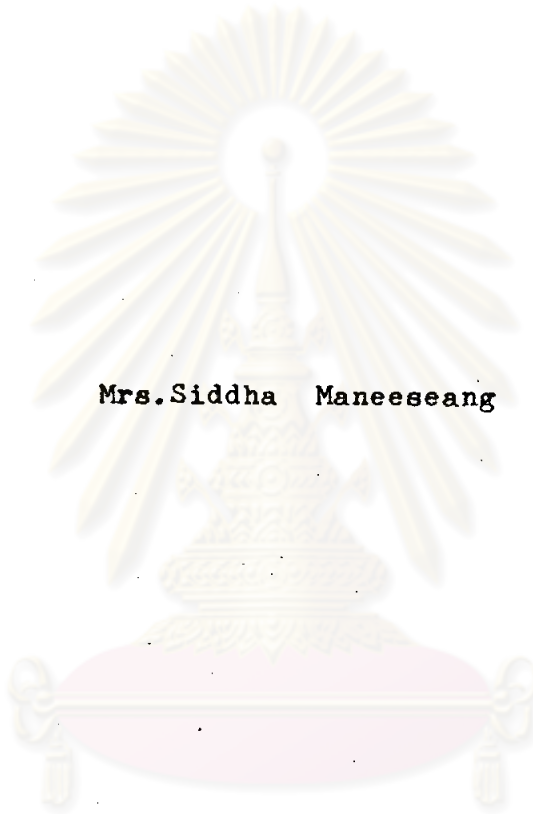
พ.ศ. 2527

ISBN 974-563-214-7

011525;

i 17917207

Relationships of Teaching Evaluation Among the Head of
the Departments, the Lecturers and the Students in
Teachers Colleges

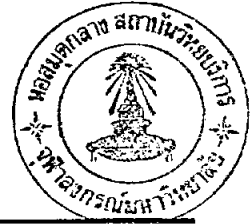
Mrs. Siddha Maneeseang

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Research
Graduate School
Chulalongkorn University

1984

หัวข้อวิทยานิพนธ์   ความสัมพันธ์ของผลการประเมินการสอนของอาจารย์ระหว่าง
 หัวหน้าภาควิชา อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษาวิทยาลัยครู
 โดย   นางสิทธา ภูมิแสง
 ภาควิชา   วิจัยการศึกษา
 อาจารย์ที่ปรึกษา   อาจารย์ ดร. สุวิธนา สุวรรณเชตนิคม

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
 ส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิตศึกษา

.....
 (รองศาสตราจารย์ ดร. สุประวิทย์ ภูมิแสง)
 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
 (อาจารย์ ดร. ทวีวัฒน์ ปิทยานนท์)
 ประธานกรรมการ

.....
 (ศาสตราจารย์ ดร. สมหวัง พิธิยานุวัฒน์)
 กรรมการ

.....
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปิทีป เมธาคุณวุฒิ)
 กรรมการ

.....
 (อาจารย์ ดร. สุวิธนา สุวรรณเชตนิคม)
 กรรมการ

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ความสัมพันธ์ของผลการประเมินการสอนของอาจารย์ระหว่าง หัวหน้าภาควิชา อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษาวิทยาลัยครู
ชื่อนิสิต	นางสิทธา มณีแสง
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร. สุวัฒนา สุวรรณเชกนิคม
ภาควิชา	วิจัยการศึกษา
ปีการศึกษา	2526

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ

1. ศึกษาความสัมพันธ์ของผลการประเมินการสอนของอาจารย์ระหว่างหัวหน้าภาควิชา อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษา ในด้านจุดมุ่งหมายและเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน อุปกรณ์และเอกสารประกอบการสอน ด้านการประเมินผลและงานที่กำหนด ด้านบุคลิกภาพและจรรยาบรรณ และด้านมนุษยสัมพันธ์
2. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของผลการประเมินการสอนของอาจารย์ โดย หัวหน้าภาควิชา อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษา ทั้ง 5 ด้าน ระหว่างอาจารย์ผู้สอนที่มีภูมิลำเนาในตำบลประกอบการสอน การทำงาน วุฒิ และเพศ ต่างกัน
3. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของผลการประเมินการสอนของอาจารย์ ทั้ง 5 ด้าน ระหว่างนักศึกษาหญิง และนักศึกษาชาย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นบุคลากรของวิทยาลัยครู จาก 4 ภาค คือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ รวม 5 วิทยาลัย โดยใช้อาจารย์ที่ทำหน้าที่หัวหน้าภาควิชา อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษา ประเมินการสอนของอาจารย์ จำนวน 45 คน โดยใช้แบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น 3 ฉบับ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และค่าสถิติทดสอบที่ซึ่งผลของการวิเคราะห์โดยใช้ระดับนัยสำคัญ .05 ทั้งนี้

1. ผลการประเมินการสอนของหัวหน้าภาควิชา มีความสัมพันธ์ทางลบกับ
ผลการประเมินตนเองของอาจารย์ผู้สอน ในด้านวิธีสอน อุปกรณ์และเอกสารประกอบการ
สอน เพียงด้านเดียวจาก 5 ด้าน ส่วนผลการประเมินการสอนของอาจารย์ผู้สอนกับ
นักศึกษา และผลการประเมินการสอนของนักศึกษากับหัวหน้าภาควิชา ไม่พบว่ามี ความ
สัมพันธ์กัน

2. หัวหน้าภาควิชาประเมินการสอนของอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรีต่ำกว่า
อาจารย์ที่มีวุฒิสองปริญญาตรี ในด้านจุดมุ่งหมายและเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน อุปกรณ์
และเอกสารประกอบการสอน และด้านบุคลิกภาพและจรรยาบรรณ

3. ผลการประเมินการสอนของอาจารย์ ทั้ง 5 ด้าน โดยนักศึกษาหญิงและ
นักศึกษาชาย ไม่แตกต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Relationships of Teaching Evaluation
Among the Head of the Departments, the
Lecturers and the Students in Teachers
Colleges

Name Mrs. Siddha Maneeseang

Thesis Advisor Suwatana Suwanketnikom Ph. D.

Department Educational Research

Academic Year 1983

ABSTRACT

The purposes of this study were: (1) to examine the interrelationship of college lecturers' self evaluation and the evaluations given by their students and heads of the departments, (2) to compare such evaluations when classifying the lecturers by sex, levels of qualifications and years of teaching experience, and (3) to ascertain the difference between male and female students' ratings of their instructors. The evaluation focused on five major dimensions as follows; course objective and content, instructional method and materials, student evaluation, lecturers' personality, and student-lecturer relationship.

The sample consisted of 45 lecturers and their respective departmental heads and students at five teachers colleges which were situated in four major geographical

regions of Thailand, the North, the Northeast, the South and the Central Plain. Three different evaluation forms were developed by the researcher for use by each group of evaluators. These instruments, in most cases, contained equivalent sets of evaluation items which allowed subsequent data analyses. The statistical procedures employed were Pearson product moment correlations and a series of t-tests.

The correlational analysis indicated a significant relationship between lecturers' self-evaluation and the departmental heads' evaluation of the lecturers in the area of instructional method and materials. No other significant relationships were found. The t-test revealed that lecturers with lower qualifications tended to receive from their heads lower ratings than did those with higher qualifications. Yet, these differential ratings occurred in the areas of course objective and content, instructional method and materials, and personality exclusively. There was no significant difference in evaluation considering lecturers' sexes and years of teaching experience.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์ช่วยเหลือจากท่านอาจารย์
ดร.สุวัฒนา สุวรรณเชตติคม อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งได้สละเวลาทราจ แนะนำ แก้ไข
ให้ข้อคิดเห็น และให้กำลังใจด้วยความเอาใจใส่อย่างดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา
เป็นอย่างยิ่ง

ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญที่ได้ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะ โดยเฉพาะ อาจารย์
ดร.กัลยา ธรรมพงษา ที่ได้ให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ
เป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ท้ายนี้ต้องขอขอบคุณเพื่อนอาจารย์ที่ประจำอยู่ในวิทยาลัยครู ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการ เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี หลายท่านด้วยกัน กล่าวคือ
อาจารย์ชูศักดิ์ เอกเพชร อาจารย์วีรวัฒน์ พัฒนกุลชัย อาจารย์สุบิน แก้วยัง และ
อาจารย์ธานี นงนุช ตลอดจนเพื่อนร่วมงาน และผู้ใกล้ชิดที่ได้ช่วยเหลือ สนับสนุน และ
ให้กำลังใจด้วยดีมาตลอด รวมทั้งคุณสินีนาด สวัสดิคุณทร ที่ได้ช่วยเป็นธุระจัดพิมพ์ให้
อย่างรวกเร็วยิ่ง

ลลิตธา มณีแสง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
รายการตารางประกอบ.....	ฅ

บทที่

1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
	ขอบเขตของการวิจัย.....	7
	ข้อตกลงเบื้องต้น.....	7
	ความหมายของคำที่ใช้ในการวิจัย.....	7
	ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย.....	8
	ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยนี้.....	9
2	วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง.....	10
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	23
	ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง.....	23
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	24
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	25
	ลักษณะของแบบประเมินพฤติกรรมการสอน.....	27
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	28
	การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	30
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และขอเสนอแนะ.....	53

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม.....	59
ภาคผนวก.....	64
ประวัติผู้วิจัย.....	83

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

	หน้า
ตารางที่	
1 คำสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบประเมิน.....	26
2 จำนวนของแบบประเมินที่แจกและได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด...	29
3 จำนวนอาจารย์ผู้สอนเมื่อแยกตามประเภทการสอน การทำงาน วิจัย และพิเศษ และจำนวนของนักศึกษาเมื่อแยกตามเพศ.....	30
4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการประเมินการสอน ของอาจารย์ โดยประเมินทั้งฉบับ และเฉพาะส่วนที่ประเมินร่วมกัน ของหัวหน้าภาควิชา อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษา.....	36
5 คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของผลการประเมินการสอนของอาจารย์ โดยประเมินทั้งฉบับ และเฉพาะส่วนที่ประเมินร่วมกันระหว่างหัวหน้า ภาควิชา อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษา.....	38
6 คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของผลการประเมินการสอนของอาจารย์ ระหว่างค่าน 5 คำน เมื่อประเมินทั้งฉบับ โดยหัวหน้าภาควิชา อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษา.....	40
7 คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของผลการประเมินการสอนของอาจารย์ ระหว่างค่าน 5 คำน เมื่อประเมินเฉพาะส่วนที่ร่วมกันโดยหัวหน้า ภาควิชา อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษา.....	42
8 การเปรียบเทียบความแตกต่างของผลการประเมินการสอนทั้ง 5 คำน ระหว่างอาจารย์หญิงและอาจารย์ชาย โดยหัวหน้าภาควิชา.....	44
9 การเปรียบเทียบความแตกต่างของผลการประเมินการสอนทั้ง 5 คำน ระหว่างอาจารย์หญิงและอาจารย์ชาย โดยอาจารย์ผู้สอน.....	45
10 การเปรียบเทียบความแตกต่างของผลการประเมินการสอนทั้ง 5 คำน ระหว่างอาจารย์หญิงและอาจารย์ชาย โดยนักศึกษา.....	45
11 การเปรียบเทียบความแตกต่างของผลการประเมินการสอนของ อาจารย์ทั้ง 5 คำน โดยหัวหน้าภาควิชา ระหว่างอาจารย์ที่มี ประสบการณ์การสอนต่างกัน.....	46

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

หน้า

ตารางที่

12	การ เปรียบเทียบความแตกต่างของผลการประเมินการสอนของ อาจารย์ทั้ง 5 ท่าน โดยอาจารย์ผู้สอน ระหว่างอาจารย์ที่มี ประสบการณ์การสอนต่างกัน.....	47
13	การ เปรียบเทียบความแตกต่างของผลการประเมินการสอนของ อาจารย์ทั้ง 5 ท่าน โดยนักศึกษา ระหว่างอาจารย์ที่มี ประสบการณ์การสอนต่างกัน.....	48
14	การ เปรียบเทียบความแตกต่างของผลการประเมินการสอนทั้ง 5 ท่าน โดยหัวหน้าภาควิชา ระหว่างอาจารย์ที่มีวุฒิต่างกัน.....	49
15	การ เปรียบเทียบความแตกต่างของผลการประเมินการสอนทั้ง 5 ท่าน โดยอาจารย์ผู้สอน ระหว่างอาจารย์ที่มีวุฒิต่างกัน.....	50
16	การ เปรียบเทียบความแตกต่างของผลการประเมินการสอนทั้ง 5 ท่าน โดยนักศึกษา ระหว่างอาจารย์ที่มีวุฒิต่างกัน.....	51
17	การ เปรียบเทียบความแตกต่างของผลการประเมินการสอน ของอาจารย์ทั้ง 5 ท่าน.....	52

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย